

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

PRENUMERATA WYNOŚI: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub od odbiorcy do domu. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 60.

CENA

6 GROSZY

GENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz petytowy jednoszpaltowy lub jego miejsce: Nadesłane k. 50, przed tekstem k. 48, za tekstem: 3 kol. i nekrologi! kop. 25, na 4 kol. po kop. 20. Drobne ogłoszenia po kop. 2 za wiersz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenia treści matry ogłosz. o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od g. 10—2 po poł. Rękopisów nadesł. redakcja nie zwraca.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kantory i biura ogłoszeń; w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

Adres REDAKCJI I ADMINISTRACJI CZĘSTOCHOWA, ULICA PANNY MARYI Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 10 listopada:

Wschodni plac boju.

Front wojsk gen. marsz. poln. ks. Leopolda Bawarskiego.

Wojska brandenburskie i pułk piechoty nr. 401 pod dowództwem generała majora Woyna wzięły szturmem liczne rosyjskie linie, obronne o szerokości około 4 km. w okolicy Skrobowa i odrzuciły nieprzyjaciela poza strumień Skrobowo. Wobec znacznych krwawych ofiar nieprzyjaciela, oraz wziętych przez nas jeńców w ilości 49 oficerów i 3380 żołnierzy, straty nasze są nieznaszne. Zdobyć wynosi 27 karabinów maszynowych i 12 przyrządów do rzucania min. Rosjanie ponownie ponieśli tu ciężką porażkę.

Front generała jazdy Arcyksięcia Karola.

Ataki nasze w górach Gyoergyoe przybierają pomyślny przebieg. Teren, który w walkach toczących się od 4 listopada utraciliśmy, został już prawie zupełnie odzyskany.

W odcinku Predealu uczyniono nowe postępy na zachodzie od Azugi. Kontratak rumuński po obydwu stronach wawozu zostały odparte. W rękach naszych pozostało 188 jeńców i 4 karabiny maszynowe.

Po obydwu stronach Alty pomyślne potyczki, w których obok piechoty bawarskiej i austriacko-węgierskich oddziałów górskich wyróżniła się szczególnie nasza obrona krajowa.

Zachodni plac boju.

Przy pomyślnych warunkach obserwacyjnych na wielu punktach frontu trwała obustronna ożywiona działalność ogniowa. W okolicy Somme trwają bezskuteczne częściowe ataki nieprzyjaciela pod Faucourt l'Abbaye, pod Gueudecourt, pod Les Boeufs, pod Presseiro.

Znaczniejsze siły francuskie posuwały się naprzód po obydwu stronach Saily. Odparto je po części w walce na bliski dystans.

Bardzo ożywiona w ciągu dnia działalność lotnicy kontynuowali podczas jasnej księżycowej nocy. W licznych walkach w powietrzu straciliśmy ogółem 17 latawców nieprzyjacielskich, z których większość po obydwu stronach Somme.

Eskadry nasze powtórzyły swe pełne powodzenia ataki, na dworce kolejowe, obozy wojskowe i składy, szczególnie w okolicy Peronne i Amiens.

Front bałkański:

Grupa wojsk generała-feldmarszałka Mackensena.

Pod Giurgiu monitory zdobyły dwa holowniki rumuńskie z ładunkiem nafty.

Na froncie w Dobrudży nie zaszły ważniejsze wydarzenia.

Front macedoński.

Nie wydarzyło się nic szczególnego.

Pierwszy generał-kwaternistrz Ludendorff.

Sprawozdanie admiralicji niemieckiej.

BERLIN, 10 | 11. (B.W.) Urzędowo donoszą:

W nocy z 9 na 10 listopada samoloty nieprzyjacielskie atakowały bez powodzenia bombami Ostendę i Zeebrugge. W przebiegu ataku jeden z samolotów angielskich zmuszono do lądowania i zdobyto, a oficera angielskiego wzięto do niewoli.

10 b. m. rano niemiecki samolot bojowy pomiędzy Nieuport i Duenkirchen zaatakował dwa dwupłatowce angielskie typu Short, strącił jeden z nich, a drugi zmusił do ucieczki.

W ciągu przedpołudnia trzy nasze samoloty bojowe w bok od Ostendy natknęły się na przeważającą eskadrę samolotów angielskich, którą bezwzględnie zaatakowały. Po dłuższej walce powietrznej przeciwnik został odparty. Nasze własne samoloty poniosły jedynie nieznaczne uszkodzenia i wszystkie powróciły.

Szef Sztabu Admiralicji Marynarki.

Komunikat austriacki.

WIEN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 10 listopada:

Wschodni plac boju.

Front wojsk gen. kawalerji Arcyksięcia Karola.

Na zachodzie od wawozu Wulkan ataki rumuńskie nie odniosły żadnego skutku.

Po obydwu stronach doliny Alty, na południowym zachodzie od Predealu wojska sprzymierzone zyskały ponownie teren, odrzuciły w szturmie nieprzyjaciela z jego stanowisk i utrzymały je, pomimo kontrataków nieprzyjacielskich. W ręce nasze wpadło 188 jeńców i 4 karabiny maszynowe.

Również w górach Gyoergoe ataki nasze uczyniły pomyślne postępy.

Front wojsk gen. - feldmarszałka ks. Leopolda Bawarskiego.

Pod Skrobowem wojska niemieckie wzięły szturmem liczne rosyjskie linie obronne o szerokości około 4 km. i odrzuciły nieprzyjaciela poza nizinę. Oprócz wielkich krwawych strat Rosjanie utracili 49 oficerów i 3380 żołnierzy, wziętych do niewoli, oraz 27 karabinów maszynowych i 12 przyrządów do rzucania min.

Front bałkański.

Monitory c. i k. flotyli dunajskiej zdobyły pod Giurgiu dwa holowniki rumuńskie z ładunkiem nafty.

Włoski plac boju.

Żadne zmiany nie zaszły.

Południowo-wschodni plac boju.

Na froncie Vojusy wzmożona działalność artylerji nieprzyjacielskiej.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler

Feldmarszałek-porucznik.

Komunikat bułgarski.

SOFIA. Sztab generalny donosi 9 listopada:

Front macedoński.

Oprócz ożywionego ognia artylerji i operacji patroli, z całego frontu niema nic ważnego do doniesienia.

Front rumuński.

Na froncie Dunaju w pewnych odcinkach trwa ogień artylerji i piechoty. Dwie kompanje austriacko-węgierskich wykonały wycieczkę na lewy brzeg, naprzeciw zachodniego wylotu kanału Belen i zmusiły nieprzyjaciela do ucieczki. Kompanje powróciły z wieloma jeńcami i je-dnym woze-m z amunicją.

W Dobrudży toczą się starcia pomiędzy wysuniętymi naprzód oddziałami.

Na wybrzeżu morza Czarnego — spokój.

Komunikat francuski.

Sprawozdanie urzędowe z dnia 9 listopada:

Wieczorem:

Nad Somme nie zaszły żaden ważniejszy wypadek. Walki artylerji i mniejsze potyczki piechoty pod Sailly Saillisen i na południu od Presseiro, podczas których oczyszciliśmy kilka gniazd i wzięliśmy jeńców. Jeńcy ci potwierdzili wielkie straty nieprzyjaciela pod Saillisen.

W odcinku Douaumont i Vaux trwał gwałtowne ostrzeliwanie artylerji nieprzyjacielskiej, na co odpowiedzaliśmy naszym ogniem.

Poza tem niema nic szczególnego do zakomunikowania.

Komunikat belgijski.

Urzędowo donoszą 9-go listopada.

Oprócz dość ożywionej walki za pomocą bomb w okolicy Boesinghe, z frontu armji belgijskiej niema nic szczególnego do doniesienia.

Komunikat angielski.

Główna kwatera donosi dnia 9-go listopada:

W ciągu dnia na południu od Ancra nastąpiło znaczne ostrzeliwanie ze strony nieprzyjaciela.

Ostrzeliwaliśmy teren na wschodzie od rowu Regina.

Nieprzyjacieli twierdzi, iż dnia 5 b. m. w pierwszorzędnej bitwie, która wykonana została za pomocą wielkich sił, odpari nasze wojska z wielkimi stratami. Jestto znowu jedno z tych kłamliwych sprawozdań, jakie w ostatnich czasach z pewnymi przerwałmi podaje on często. Faktycznie sprawa przedstawia się tak, jak była ona przedstawioną w komunikacie angielskim z poprzedniego dnia. Ataki nasze były lokalnymi i wykonane zostały przy pomocy kilku bataljonów w celu zyskania kawałka terenu, ażeby w trzech punktach przesunąć nasze rowy naprzód dla polepszenia naszej linii frontu. Większość z tych rowów została zdobyta. Straty nasze, odpowiednio do nieznaczących sił użytych, były małe.

Depesza**Ligi Państw. Polskiej do Cesarza Niemieckiego.**

W „D. Warsz. Ztg” czytamy: Panowie M. Kempicki i Z. Cmielewski, jako przedstawiciele Ligi Państwowej Polskiej, za pośrednictwem J. E. pana generała gubernatora wysłali do Jego Cesarzkiej Mości Cesarza Niemieckiego depeszę

W pierwszych dniach sierpnia roku 1914.

„Gazeta Narodowa” pisze: „Zaledwie trzy dni po przyjaźni między Niemcami a Rosją, zaledwie parę pierwszych strzałów, a Rosja wycofała się z egoistycznego zamiaru odnowienia Pruski, jako pierwszy widomy rezultat wojny.”

„Powiedział to może nie kto inny, jak Cesarz Wilhelm, Jego Cesarzowska Mość, śladem w ślad arcybiskupów Liège i Włocławka, w pierwszych dniach sierpnia 1914 r. wzywając do Berlina, że nie chce graniczyć od wschodu z baroazjyjskim sąsiedziem i że stworzy państwo polskie w szerokiej granicach”

Zamach**na gmachach parlamentu.**

KARLSRUHE, 11 | 11. „Berner Tageblatt” donosi z Madrytu: Grupa anarchistów w Barcelonie układa plan wysadzenia w powietrze parlamentu hiszpańskiego. Plan ten wykryła policja i udaremniła jego wykonanie.

Zamach miał być wyrazem protestu przeciwko drożyznie i przeciw nadzwyczajnym zyskom jakie z wojny osiągnęły poszczególne firmy.

Protest Norwegii.

CHRYSZTJANJA, 11 | 11. Depesza Norw. Jego Biura telegraficznego: W dniu 2 m. listopada kontr-torpedowiec rosyjski ostrzeliwał niemiecką łódź podwodną w odległości 2 i pół mil morskich od Vardoe. Rząd norweski polecił swojemu posterowi w Petersburgu zaprotestować przeciw temu nowemu pogwałceniu neutralności norweskiej.

Hughes czy Wilson?

BERLIN, 11 | 11. W Londynie otrzymano telegram od amerykańskiej „Associated Press”, według którego policzono: 248 głosów oddanych na Wilsona i 243 na Hughesa, 40 gł. pozostaje wątpliwych.

Zwolennicy Wilsona zyskali na terenie w stanach środkowo-wschodnich.

Ostatnie wiadomości donoszą, że wybrany został Wilson.

Ku pokojowi.

LUGANO, 11 | 11. W pismach włoskich nie należących do najzagorzalszych popleczników wojny, coraz głośniejsze rozbrzmiewa żądanie zwolnienia Izby deputowanych, celem rozważenia sytuacji obecnej na polach walk i omówienia ewentualnych warunków pokoju. Pomiędzy ministrami znajdują się zwolennicy żądania uczyńnięcia temu żądaniu, większość jednak członków gabinetu uważa tę sprawę za nie na czasie.

Skandal**na froncie rosyjskim.**

STOKHOLM, 11 | 11. Skutkiem bezpośredniego rozkazu głównego dowódcy, gen. Brasiłowa, aresztowano w Żytomierzu, a więc już w bezpośrednim obrębie linii frontu, dyrektora policji, oraz 2 wyższych urzędników policyjnych za ukrywa-

OSTRZEŻENIE**Zarząd Przymusowy Ryskiego Banku Handlowego Filji w Częstochowie.**

podaje do powszechnej wiadomości, że obecnie na fałszywych 3 i 5 rublowych bonach tegoż banku zostają umieszczane również podrabiane zaświadczenia autentyczności (podrobiona pieczętka i sfałszowane podpisy).

Zaleca się zatem publiczności specjalna uwaga przy przyjmowaniu bonów.

nie żołnierzy niemieckich stopni, należących do składu armii polskiej. Oczekują dalszych sensacyjnych aresztowań

Śmierć letnika.

WIEN, 11 | 11. Jeden z najwybitniejszych letników austriackich, pułkownik marynarki Klasing zginął wczoraj śmiercią bohaterką Klasing zniszczył dnia 8-go czerwca 1915 r. włoski statek nawigacyjny „Citta di Ferrara”, wywoławszy na nim pożar.

Co będzie z Poznaniem?

W tegodajszym numerze „Gazety Narodowej”, wydanej od 3 miesięcy w Poznaniu, zamieszczony na miejscu naczelnym artykuł „Co będzie z nami?”

Czytamy tam: Bracia nasi za granicą wschodnią Prus mają swoje państwo polskie, daną im jest możność rozwijania swej na obojętnej odległości, będą mieli swoją armię narodową, z ochotników złożoną, mają wszystko, co w warunkach tak wyjątkowych wśród szalejącej wojny naród może wywodzić z niewoli otrzymał może.

A my pozostający za granicami państwa polskiego? Co będzie z nami?

To pytanie nasuwa się każdemu, spotykamy się z niem ciągle.

Więc nie chcąc odpowiadać na nie apriorytycznymi kombinacjami zasiągniętszy wiadomości w najzupełniej kompetentnych źródłach i do wiedziliśmy się rzeczy następujących, o których zresztą nigdy nie wątpliwym:

Kład bardzo dobrze pamięta o przyrzeczeniach, jakie dał Polakom należącym do pruskiego państwa. Prawodawstwo, dotyczące Polaków, zostanie poddane zmianom i gruntownej rewizji. Jest to siłkiem rzędu postanowieniem, które się nie zmieni, nawet gdyby osoby w rządzie zmienić się miały. Obecnie praw antypolskich się nie zastosowuje o wywiązaniu niema mowy, zakaz osadnictwa—par. 18-a noweli kolonizacyjnej — w praktyce nie istnieje, bo rząd pozwolił na budowanie domów w myśl tej noweli nie odma wia.

Obowiązkowe nauczanie w Rosji.

PETERSBURG, 11 | 11. Agencja petersburska ogłasza, iż minister oświaty wniosł do Dumy projekt prawa o wprowadzeniu obowiązkowego nauczania początkowego w Rosji.

Rosja, a proklamowanie państwa polskiego.

PETERSBURG 11 | 11. Cała prasa rosyjska przyjmuje ogłoszenie przez Austrię i Niemcy niepodległości okupowanych okręgów Polski rosyjskiej z wielkim spokojem.

Według jednomyślnej opinii dzienników ten czyn mocarstw centralnych, które ponownie pogwałciły zasady prawa narodów, niema niewątpliwie żadnego innego celu, jak wypolenie swych wyczerpanych rezerw. Naród polski nigdy nie zgodzi się na tak samobójczą politykę, nawet

jeżeli mu ją przedłożą w formie niepodległości.

Dzienniki najrozmaitszych kierunków politycznych zgodnie omawiają położenie z tego punktu widzenia.

„Bieżąca Wiadomość” piszą: „Wbrew wszelkim zażądaniom prawa narodów Austriacy i Niemcy postanowili dokonać poboru i uczynić to w formie Królestwa Polskiego z tak zwaną niepodległością polityczną. To nikogo w błąd nie wprowadzi, ponieważ chodzi tutaj nie o prawne postępowanie polityczne ale o zwykły rozbiór międzynarodowy.”

Dziennik „Nowosti Dnia” cytuje słowa hr. Wielopolskiego, który oświadczył: Cesarze Wilhelm i Franciszek Józef, nadając prawa prowincjom rosyjskim, chcą tylko podnieść kilkaset tysięcy żołnierzy polskich. Ten oczywisty zamiar będzie niewątpliwie zrozumiany przez Polaków, którzy nie dadzą się złudzić takimi obłudnymi podarunkami.

Petersburski korespondent „Sunday Times”, omawiając sprawę pokoju propagowaną przez prasę, będącą na usługach rosyjskiego ministra spraw wewnętrznych, Protopopowa, oświadcza:

Koła polityczne w Rosji mają obecnie troskę, a mianowicie: przyszłość Polski.

Protest Rosji.

BERLIN, 11 | 11. Według paryskiego korespondenta dziennika „Politiken, Echo de Paris” zapowiada protest Rosji i jej sprzymierzeńców przeciwko proklamowaniu przez Niemcy i Austrię Królestwa Polskiego.

„Malheureuse Pologne”.

BERNO, 11 | 11. Z Paryża donoszą: W dzienniku „Victoire” Herve zamieścił artykuł pod tytułem „Malheureuse Pologne”, w którym opłakuje los Polaków, w razie gdyby Rosjanie ucieli na nowo odzyskać krainę polską.

Ci, co obecnie proklamację wskrzeszenia państwa polskiego witali z entuzjazmem, byłiby wystawieni na przesładowania najstraszniejszego. Wówczas obowiązkiem Francji byłoby wstawić się u zwycięskiej Rosji za nieszczęśliwymi Polakami.

Pisma szwajcarskie, powtarzające głos Hervego, dodają od siebie uwagę, że po szczęśliwych wynikach, jakie dotychczas przynosiła interwencja francuska w Rosji na rzecz Polaków, ocenić można wartość interwencji, zapowiadanej na przyszłość przez Hervego.

NA GWIAZDKĘ
ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY
p. f. W. Wesolowski
w Częstochowie ul. Panny
Maryi Nr. 29.
Przez Listopad i Grudzień, zdjęcia wykonywane po cenach zniżonych.

Napoleon a Polska.

„Kluczem sk'epienia“ nazwał Napoleon sprawę rozwiązania kwestji polskiej i utworzenia samodzielnego państwa polskiego. Sprawy tej jednak nie rozwiązał, samodzielnego i potężnego państwa polskiego nie utworzył pomimo, że tylokrotnie miał do tego sposobność i tylokrotnie o tem myślał. Chęć zjednania sobie sprzymierzeńca w Aleksandrze i stanęła mu zawsze na zawadzie. Po pogromie Prus utworzył tyłao „Śmieszne Królestwo Warszawskie“, jak ten dziwotwór nazwał Aleksander I, a nawet z ziem polskich, Prusom odebranych, okręg Białostocki do posiadłości rosyjskich przyłączył. W dwa lata później oddał Rosji i część Galicji, zdobytej walecznością polskiego wojska.

Pomógł się ten błąd na Napoleonie, a on sam, poniewczasie, przyznał się do tego błędu.

Sprawa Polski pozostała nie rozwiązana. Kongres wiedeński jej nie rozstrzygnął, poświęcał żywy i żywotny naród, wyrządzał mu niepowetowaną krzywdę, a w ostatecznym rezultacie przyczynił się do wzmocnienia Rosji.

Potrzebę odbudowania Polski tak ze względów etycznych, jak i ze względu na utrzymanie równowagi na wschodzie Europy, uznawało wprawdzie i po Kongresie Wiedeńskim wielu najpoważniejszych polityków i mężów stanu. Ale były to niewątpliwie „czysto - platoniczne sympatje“.

Nikt wojny o Polskę prowadzić nie chciał.

A jednak ta Polska, zapomniana przez jednych, uznana za umarłą przez drugich, miała i ma swe prawa do życia, bo ich nie zatraciła wśród długiej niewoli. Jak przed stu laty, tak i dziś od rezstrzygnięcia przyszłych jej losów, w wielkiej mierze równomierne ukształtowanie europejskich stosunków zależy.

Uznany to obecnie państwa centralne.

Węgry a Polska.

Pisma węgierskie witają z zado woleniem proklamację, dotyczącą wskrzeszenia samodzielnego państwa polskiego.

„Az Ujsag“ pisze: Proklamacja ta jest pierwszym historycznym dokumentem, który nam stawia przed oczyma pierwszy historyczny wynik tej wojny światowej, pierwszą zmianę na mapie Europy, pierwszy owoc z drzewa zwycięstwa naszego przymierza—nie łup, lecz wolność i niezależność daje się staremu narodowi, którego państwo odbuduje się ku po myślnemu, swobodnemu i błogosławionemu życiu.

Żydzi a Polska.

O akcie z dn. 5 listopada hebrajska „Hacefira“ zamieściła artykuł wstępny, zakończony takim ustępem: „Szczegóły urządzenia państwa polskiego jeszcze nie są ustalone. Lecz o tem już ogłoszono: Polska będzie państwem konstytucyjnym i monarchją dziedziczną, a z historii wiemy, że prawie wszyscy królowie polscy zawsze bronili żydów krajowych przed prześladowcami i wrogami i tymi licznymi fanatykami, którzy usiłowali nam szkodzić, i zapewne przyszły król polski utrzyma tradycję poprzednich królów polskich. „Polska powróciła do życia, a z nią powrócą wszystkie dobre tradycje narodu polskiego, na naród polski i jego króla spłynę duch dawnych jego wielkich ludzi, których większość daleka była od nienawiści i potępiła tych, co da-

zyli do prześladowania i ucisku. Szlachetnością i odwagą państwo polskie i szlachetnością żyć będzie“.

Z Warszawy.

Taksa na artykuły spożywcze.

Na zasadzie rozporządzenia magistratu Delegacja zaopatrywania miasta opracowała takse, wyznaczając najwyższe ceny na wszystkie prawie artykuły spożywcze. Taksa ta wejdzie w życie z chwilą jej ogłoszenia i obowiązywać będzie do 26 b. m. wszystkich sprzedawców bez wyjątku, a więc s-lępy miejskie Sekcji żywnościowej, sklepy prywatne, przekupniów na targach jak również i włościan, sprzedających produkty rolne na targach warszawskich.

W odnawianym domu.

— Co pan myśli, panie Fettfisch, jak to będzie?

— Jak ma być? Wszystko będzie dobrze!

— Ale kiedy? Pan zna przysowie: nim słońce wzejdzie, rosa oczy wyje!

— To jest wcale nie mądre przysłowie. Ja panu co innego powiem. My chcemy mieszkać w odnawionym pięknie z gruntu domu prawdą? To pan nie wie, ile to kłopotów, ile nie wygód trzeba przenieść, zanim to odnowienie się zrobi! I obiadu pan nie zje, jak się należy i nie wyspi się spokojnie, i pracować nie może! I obcy ludzie po mieszkaniu się pańskiem kręcą. A jeszcze się zdarzy, że i malarz pana ochlapie, a i na głowę spaść panu może kawał tynku... A jak się to wszystko skończy, to pan wtedy dopiero odetchnie swobodnie w swoim własnym czystym mieszkaniu...

rom.

KRONIKA

Dzisiejszy wiec.

Dziś w niedzielę d. 12 listopada r. b o godz. 1 i pół po południu w sali „Ogniska Robotniczego“ Krakowska 13, odbędzie się „Wiec“ na temat: „Niepodległość Polski“. Wejście bezpłatne.

Z Komisji Szacunkowej Miejskiej.

Zapowiedziany na dzień dzisiejszy odczyt w sali Straży Ogniowej z powodów od Komisji niezależnych nie odbędzie się.

Dzisiejsze zebranie reprezentantów Tow. Kred. Miejskiego.

Dziś w niedzielę 12 listopada o g. 3 po poł. Komitet Nadzorczy Tow. Kredyt. m. Częstochowy zwołuje w lokalu biura Towarzystwa przy ul. Panny Marji N° 55 ogólne zebranie reprezentantów.

Porządek dzienny zebrania zapowiada:

1. Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Dyrekcji za piętnasty i szesnasty rok finansowy, łącznie z wnioskiem Komitetu oraz rozdzielenie czystego zysku osiągniętego w r. 1914 i 1915.
2. Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu na r. 1916.
3. Rozpatrzenie kwestji budowy domu dla T-wa.
4. Rozpatrzenie wolnych wniosków Towarzystwa.
5. Wybory: 2 dyrektorów, 2 wice-dyrektorów i 7 członków Komitetu Nadzorczego.

Zebraenie Reprezentantów, w myśl uwagi do § 74 ustawy, uważane będzie za prawomocne bez względu na liczbę przybytych na nie Reprezentantów.

Dzisiejszy wieczór w „Apollo“.

Dziś w niedzielę w teatrze „Apollo“ odbędzie się drugi wieczór znanej pieśniarki polskiej p. J. Borowskiej, p. Artura Zawadzkiego, znanego humorysty i monologisty, oraz p. Heleny Rinasówny śpiewaczki z repertuarem pieśni ludowych i ułańskich.

Z sądów miejscowych.

Nowomianowani sędziowie pokoju w Częstochowie rozpoczynają swoją działalność urzędową jutro w poniedziałek, 13 b. m., od przyjmowania w sprawach cywilnych i karnych podań redagowanych w języku polskim, z którymi zgłaszać się należy tymczasowo, do chwili urzędzenia lokali sądowych, do biura Magistratu, gdzie ciż sędziowie będą w tym celu odbywać dyżury w godzinach od 11-ej zrana o 1-ej po południu w pokoju na lewo z dużej sali dolnej.

Jutrzejse zebranie Rady Op. m. Częstochowy.

Jutro, w poniedziałek 12 b. m. o godz. 6 po poł. odbędzie się zebranie Rady Opiekuńczej m. Częstochowy.

Brukiew, kartofle i marchew na karty.

Dowiadujemy się z Miejskiej Deputacji Żywnościowej, że wszystkim, których nazwiska rozpoczynają się:

na literę K w poniedziałek d. 13 listopada r. b.

na literę S we wtorek dn. 14-go listopada r. b.

na litery G, L, Ł, we środę dn. 15 listopada r. b.

na litery D, E, F, I, J, we czwartek d. 16 listopada r. b.

na literę W, Z, Ż, w piątek d. 17 listopada r. b.

na litery P, R, w sobotę d. 18 listopada r. b.

na litery M, N, U, w poniedziałek dn. 20-go listopada r. b.

na litery C, H, O, T, we wtorek d. 21 listopada r. b.

na litery A, B, we środę d. 22-go listopada r. b.

Wydawanie kartofli jak również marchwi i brukwi, na zasadzie wykupionych kwitów odbywać się w składach Deputacji przy fabryce Peltzerów w dniu wykupienia kwitów lub najpóźniej dnia następnego od godz. 9 rano do 4 po południu.

Mięso staniało.

Z powodu ogłoszenia maksymalnych cen na mięso, w dniu wczorajszym panował ruch niezwykły w jatkach i masarniach, a nawet z rana widzieć się dało przed powyższymi zakładami tradycyjne „ogonki“.

„Odeon“ na cel dobroczynny.

We środę d. 15 listopada w teatrze „Odeon“ nad Jackowskim odbędzie się przedstawienie na obuwie dla ubogich dzieci żydowskich. Jest to akcja nader aktualna, szczególnie ze względu na zbliżającą się jesień i zimą i należy ją naśladować.

W godzinach między 4—5 po poł. na programie znajdzie się tematy odpowiednie dla dzieci.

Polisy ubezpieczeniowe

nawet oddawna nieopłacone kupują.

Hotel Kupiecki Nr. 10.

do 12-ej przed południem i od 4-ej do 8-ej po południu.

Wiesz się budzi.

Jak się dowiadujemy, we wsi Kuźniczka w październiku b. r. założona została przez właścian biblioteka i czytelnia.

Jest to fakt nader radosny, iż nasi właścianie zaczynają rozumieć, że bez oświaty naprzód w życiu iść nie można.

Wspomnianej wsi biblioteka i czytelnia liczy 20 członków, którzy płacą 1 rb. rocznej składki, a oprócz tego 50 kop. przy zapisywaniu się tytułem wpisowego.

Biblioteka składa się z 66 tomów i kilku pism periodycznych.

W każdą niedzielę członkowie zbierają się u gospodarza tejże wsi, Chmielarskiego, który pełni obowiązki bibliotekarza, urządzając sobie głośno czytanie, w przerwach zaś dyskutują nad zagadnieniami chwili obecnej.

Teatr „Paryski“ na „Samopomoc“ I-go Gimnazjum Polskiego.

Dnia 17 bm. w teatrze „Paryskim“ odbędzie się przedstawienie kinematograficzne, z którego dochód przeznaczonej jest na „Samopomoc“ przy I Gimnazjum Polskim.

Ze względu na cel oraz ściśle zastosowany program dla młodzieży, można liczyć na poparcie ze strony ogółu.

Podziękowanie.

Artystka teatru „Paryskiego“, p. Stefanja Betcher, której benefis od był się we wtorek 7 b. m., składa za naszym pośrednictwem podziękowania koleżankom i kolegom, prasie, publiczności, oraz tym wszystkim, którzy okazali jej tyle sympatii i przyczynili się do powodzenia benefisu **Związek Harcerstwa Polskiego.**

Na odbytym niedawno w Warszawie zjeździe organizacji skautowej Polskiej Organizacji Skautowej Związku Harcerstwa Polskiego, Ju-

nactwa i in., nastąpiło całkowite połączenie wszystkich skautów w jedną na potężną organizację, która będzie nosiła na węg. Związek i Harcerstwa Polskiego

Uchwała w tej mierze została, jak pisze „Isira“, przeorządowana na wspomnianym zjeździe jednorodnie. W zjeździe wzięło udział około 200 reprezentantów, przybyłych ze wszystkich stron Polski, nie bacząc na trudności.

Dzień 2 listopada, dzień ocalenia wysiłku młodzieży w ramach idei skautingu jest dla młodzieży dniem historycznym.

Z Towarz. opieki nad ubogimi chorymi.

Zarząd Tow. „Linus Hacedek“ ukonstytuował się jak następuje: Prezes—Markus Henig, wiceprezes—dr. Józef Markusfeld i l. B. Meitlis, kassjer—Weksler, sekretarz—Jaob Hayman, Komisja nochoarów niestałych—Herman Wiernek.

Występy Bronisława Oranowskiego.

We wtorek d. 14 bm. przyjeżdża na gościnne występy trupa pod dyktando i współdziałaniem Br. Oranowskiego był. dyrektora teatru wileńskiego.

Grane będą we wtorek dwie jednoaktówki p.t. „Murawiew“ i „Dramat jednej nocy“.

W środę „Nieuczciwi“ dramat w 3 aktach C. Rovetty w tłumaczeniu J. Kasprowicza.

We czwartek „Caryca“ Lenguela i L. Birego.

Bilety nabywać można w cukierni Jackowskiego.

Wysyłanie listów.

„D. War. Ztg.“ pisze: „Ze względu na mnożące się ostatnimi czasy wykroczenia, przypomnia Cesarstwo-niemiecki gubernator Warszawy, że za wysyłanie i doręczanie listów z pominięciem poczty grożą surowe kary.“

Na mocy rozporządzenia o komunikacji pocztowej z dn. 18 sierpnia 1915 r. zabronione jest wysyłanie i przewożenie wszelkich, do rozpoznania wiadomości przeznaczonych rękopisów oraz rzeczy tego rodzaju, jako też wszelkich gazet, książek oraz druków w inny sposób, jak za pośrednictwem poczty.

„Kto wykracza przeciw powyższemu rozporządzeniu, wzywa do takich wykroczeń lub usiłuje takie wykroczenia popełnić, ulega karze więzienia do 5 lat, obok tego może być wymierzona grzywna do 3 tysięcy marek.“

Rozmaitości.**Toreador bez ręki.**

Opera francuska w stolicy holenderskiej rozpoczęła sezon wystawieniem „Carmeny“.

Szczególne zaciekawienie budził ten wieczór nie z powodu wystawienia arcydzieła muzycznego, ale faktu, że partje Escamilla śpiewał inwalida wojenny, barytonista Leroux, który w obecnej wojnie brał udział i w bitwie nad Marną przeł dwoma laty tak ciężką otrzymał ranę, iż musiano odjąć mu ramię.

Śpiewak sądził, że pomimo swej młodości, będzie musiał zrezygnować ze sceny z powodu kalectwa.—Jak w tylu innych wypadkach, rozwinęta w naszych czasach doskonała chirurgia zastosowano świetnie a barytonisty Leroux'a. Dano mu tak doskonałą rękę, że nie jest wcale w ruchach krępowany.

Wiadomo, że partja toreadora w „Carmenie“ wymaga dużo ruchów szczególniej rękoma.

Pan Leroux odgrywa junackiego pogromcę byków z taką naturalnością, używając sztucznej ręki, że nikt się nie domyśli, iż ma przed sobą okaleczonego inwalidę wojskowego.

WRAŻENIA.**I.**

Dzień był zaisze, jak wymarzony—
Od rana słonko świeciło złote,
Wszystkim na radość i na ochotę,
Bez żadnej w górze chmurki przestony.

Bo to dzień wielki! Dzień to przejaśni!
To zmartwychwstania dla Laszej ziemi
Chwila nadeszła!.. Wnet się żywemi
Uczują trupy bez woli własnej!

Mgła z dnia zeszłego gdzieś się roz-
wiała,

Wiatr ustał, cisza w powietrzu głucho...
I jeno słonko chodzi a słucha
Czy ludzie miękna, czy są jak skała!

Nie zmiękli wielce!.. Boć to ziemica,
W której noszona od stu lat przeszło
Jazmo niewoli!.. I chociaż weszło
Tu czasem światło—wnet skryło lica!

Zrywał się czasem odłam co lepszy
Do buntu z losem, do walki z siłą,
Lecz wnet go silnie gromem zważyło
I leczył rany, w przepaść znów ległszy!

Nie zmiękli wielce!.. Boć to kraina,
W której lud z bólu od stu lat stęka!
Nieraz też dążył, jak pies, gdzie ręka
Głaszcąc go — mocniej w jazmo
nagina!

Jak widma snują się po ulicy,
Gdzieśgdzie większa gromadka
gwarzy,

Lecz rzadko widać radość na twarzy!
I ewno—bez nerwów ci niewolnicy!

Nie!.. Oni nerwy przeczułe mieli,
Serca gorące jako wulkany,
W piekło poszli za kraj kochany—
Niezwykli leżąc w miękkiej pęścieli!

Lecz oziębiono ten zapal święty,
Wszędy naśmiano się zeń za wiele
I zawiedziono radość, wesele,
Więc ostygł, przygasał — jak różdżka
tknięty.

Dziesięć lat mija od takiej chwili,
Gdy narodowi zabawkę dano...
Cieszył się wtedy w wieczór i rano,
Lecz go znów na krzyż gwoździł
przysłili.

Wtedy wydarto mu nerwy z ciała,
Serce gorące w lód zamieniono
I zasklepiło się jego łono...
Stał się tak twardym, jak martwa
skała!

Teraz nie wierzy, nie zmiękł, nie
cieszy
Się zbyt popohpie z daru, co ninie
Czeka go w wielkiej losu godzinie...
Nie znać zapalu wcale w tej rzeszy!

Spokój panuje i cisza głucho,
Chociaż to chwila wschodzi swietlana...
Boć to dziś wolność ma być mu dana!

A słonko jeno chodzi a słucha!..

II.

A kiedy ono złociście słonko
Najwyżej stało na firmamencie —

Lud się dowiedział o swoim Świę-
cie..

Ujrzał, że fakt ten nie jest już
mrzonką!

Usłyszał o tem, że, z woli Nieba,
Spełniono jego wielkie nadzieje,
Że znów wolności gwiazda jaśnieje,
Że polskiej duszy dano dziś chleba!

Więc rozpogodził trochę swe czoło,
Rezałnisił myśli i przetart oczy...
Nieco już raźniej, weselej kroczy...
Widąc radosne oblicza wkołot

Chociaż gdzieśgdzie zgrzyt się od-
zywa,

Że... dać musieli, bo korzyść dużą
Dający z tego dla siebie wróża...
Lec—zawsze—smutku pękły ogniwal

Przecież każdemu chyba wiadomo,
Że darmo niema nic na tym świecie...
Jeśli ktoś daje — to żąda przecie —
By miał za dar swój też rzecz wi-
domą!

I o to tylko idzie rzecz cała,
By równoznaczne były te dary...
Na ślepo biorąc—można wziąć stary
Grat jaki — dać zaś swe serce z
ciała!..

Antoni Eger.

(D. o. n.)

Maksymalne ceny mięsa.

W piątek dnia 3 go listopada weszły w życie ustanowione rozporządzeniem p. Naczelnika Powiatu następujące maksymalne ceny mięsa:

W oł wina.

Półdewica i koszerne—mk. 1 25 za funt polski.

Pierwszy gatunek wołowiny—mk. 1 15 za funt polski.

Wieprzowina.

Pierwszy gatunek i schab—1 mk. 20 fen. za funt polski.

Drugi gatunek wieprzowiny—1 mk. za funt polski.

Sadło z podgardla—1 mk. 60 fen. za funt polski.

Smalec — 1 mk. 80 fen. za funt polski.

Salceson i kiełbasa polska—mk. 1 fen. 20 za funt polski.

Baranina.

Pierwszy gatunek—mk. 1 za funt polski.

Koszerne — mk. 1 fen. 10 za funt polski.

Cielęcina.

Pierwszy gatunek — mk. 1 za funt polski.

Koszerne — mk. 1 fen. 10 za funt polski.

Kto drożej sprzedawać będzie nad ustanowione powyżej ceny, karany będzie grzywną do 5000 mk. albo więzieniem do 5 miesięcy.

Kara powyższa zastosowana zostanie i do tych, którzy w jakikolwiek bądź sposób będą starali się przeszkodzić wejściu powyższego rozporządzenia w życie.

Polak, któryby pięknie opisywał wschody i zachody słońca, gdy obok niego wre bój na śmierć i życie, byłby z pewnością marnym człowiekiem i martwym poetą. Jest poezja frazesów, jest poezja czynów. Gdy się biją nie czas na wdychanie miłosne, wtemczas potrzeba pieśń siły, pieśń wiary, pieśń nadziei, pieśń poświęcenia się, którąby wszystkich porwała umiała za sobą bo chodzi tu o naród, o całość, o przyszłość.

(Fr. Rawita Gawroński).

Częstochowska Szwajcaria.

MIRÓW.

nap. Stanisław Rumszewicz.

(Dalszy ciąg).

Warta podczas swych wiosennych wyrobów zasypywała je mułem, wichry zanosiły piaskiem, wszystko to coraz bardziej zielskiem zarastało, w końcu wytworzyła się próchnica. — Kłody dębowe nie zgniły jednak i zdrowe pozostały w ziemi dotąd, póki ich ręka ludzka nie wydobyła. — Dziś z budowli tych nie zostało ani śladu.

Nieco wcześniej bo w lecie roku 1888 podczas pierwszej orki nieużytków w wyrwach piaszczystych znajdujących się na pochyłości leżącej u stóp wzgórza Grodzisko po stronie zwróconej ku Mirowowi i Częstochowie o 150 kroków na lewo od drógi mstowskiej, po odrzuceniu warstwy piasku znaleziono na głębokości 4 do 5 cali duże ognisko. Było ono podobne do lemierzyska, t. j. do miejsca w którym wypalano więgrel drzewny. Śród popiołu ogniska, leżały kawałki główni niedopalonych, obok skorupy rozbitych z gruba wypalanych naczyń glinianych bbarwy siwej, surowej gliny. Prócz skorup glinianych znaleziono w popiele, pochodzące za-

pewne z czasów późniejszych, podkówek ludzkie i końskie. Żelazne trójzęby urządzane w ten sposób, iż gdy je rzucano zawsze jedno ostrze sterowało do góry. Podczas szarży kawalerji konie o te ostre końce przebiły sobie nogi. Znajdowano tam również w popiele gwoździe żelazne zjedzone przez rdzę.

Pocuwając się dalej ku rzece po tej samej pochyłości, leżącej u stóp Grodziska, o 30 do 40 kroków od pierwszego ogniska znaleziono drugie także same podobne lemierzyska, a w niem również głównie niedopalone skorupy z gruba wypalanych naczyń glinianych, oraz średnio-wieczne podkówki ludzkie i końskie podkowy, gwoździe i ostrza trójzębne.

Od Komisji ulgowej realizacji podatku skarbowego.

Komisja ulgowej realizacji podatku skarbowego, począwszy od daty dzisiejszej, rozpoczyna przyjmowanie od pp. właścicieli nieruchomości i placów — drugiej i ostatniej raty należności podatku, w określonej przez Komisję wysokości.

Komisja postanowiła pobierać z śródmieścia i fabryk 35% należności ogólnej, z innych dzielnic odpowiednio mniej, przy czem nadmieniam się, że żadne reklamacje nie będą przyjmowane i uwzględniane.

Ze względu na trudności urzędami nia każdego poszczególnego właściciela o sumie jeszcze należnej od niego, Komisja prosi o zgłoszenie się do biura Komisji (ul. P. Maryi Nr. 55, lokal T-wa Kred. M.), gdzie objaśnienia zostaną udzielone.

Ponieważ krótki już tylko czas pozostał do wnieśienia sum do kasy powiatu, Komisja prosi o przychodzenie do biura już z pieniędzmi, a przy obliczeniu—10% wpłata za rok 1914 i 1915, o ile została wniesioną—będzie odliczona.

Ostatni termin dla wpłacania reszty należności, Komisja oznaczyła na 30 listopada — nie mając jednak licznego personelu biurowego (co obciążałoby za nadto właścicieli) — jest konieczne, aby wpłacanie rozpoczęło się już zaraz, przez co uniknie się wyczekiwania w biurze, a równomierny napływ płatników, da możliwość personelowi obsługi publiczności szybko i dokładnie.

Nie czekajcie więc pp. właściciele ostatniego dnia!!!

Należy koniecznie zabrać ze sobą pokwitowanie na wpłacone w 1-ej racie 10%.

Kto dla jakichkolwiek powodów całkowitej należności po dzień 1 Grudnia 1916 r. nie wpłaci — ten pozbawiony zostanie praw do ulg, gdyż koszt utrzymania biura, ewentualnych sekwestраторów i wszelkich z tego powodu wydatków, jak znalezienie z innych źródeł środków na pokrycie brakujących sum i ich oprocentowanie — rozłożone zostanie na nieakuratnych i opornych płatników, którym pokwitowania rządowe, oczywiście wydane będą, dopiero po ściągnięciu należności.

Komisja U. R. P. S.

Rozporządzenie

o wpisaniu do paszportów osobistych wzgl. familijnych wzmianki o szczepieniu przeciw ospie.

Niniejszem rozporządza się, że wszyscy ci mieszkańcy miejscowości wiejskiego powiatu częstochowskiego, którzy podczas ostatniego lata byli

szczepieni przeciw ospie w terminach szczepienia publicznego, powinni mieć o tem odpowiednią wzmiankę w paszporcie osobistym względnie familijnym. Wzmiankę tę uskutecznią się stemplem wedle wzoru postanowionego z przepisaniem tekstem w języku niemieckim i polskim: „szczep. przeciw ospie 1916”. Przepisane stemple są w biurze Lekarza powiatowego, tam je można dostać i po użyciu należy je zwrócić. Wykonanie wzmianek w paszportach osobistych, względnie familijnych, zleca się Wójtom gmin, względnie pisarzom gminnym. W tym celu mają oni wziąć listę szczepień, sporządzoną w terminach szczepień publicznych a znajdującą się w kancelariach gminnych, oraz stemple i udać się do poszczególnych miejscowości swej gminy, których mieszkańców należy uprzednio zawczasu w odpowiedniej formie powiadomić o terminie i celu przybyć mającego Wójta; tam na miejscu należy zażreć do listy szczepień i stwierdzić, którzy mieszkańcy byli podczas ostatniego lata szczepieni przeciw ospie w terminach publicznego szczepienia, i tym osobom ma się w paszportach osobistych, względnie familijnych, uskutecznić stemplem rzeczoną wzmiankę wstemplować należy, wyznaczono w paszportach osobistych ostatnie miejsce u dołu na stronie 3, a w paszportach familijnych te wolne miejsca, gdzie jest zaznaczony wiek dzieci.

Takim osobom, które pragną przyspieszyć wstemplowanie do paszportu wzmianki o uskutecznionem szczepieniu, należy także poza terminami, wyznaczonymi dla poszczególnych miejscowości, wzmiankę tę wstemplować w kancelariach gminnych.

Każde nadużycie lub fałszywe użycie stempla będzie ukarane.

Wójtom nakazuje się, ażeby przyspieszyli tę sprawę i donieśli tutaj, gdy zaznaczanie tych wzmianek w paszportach ukończą.

Częstochowa, 3 listopada 1916.

Ces. Niemiecki Zarząd Cywilny

Naczelnik powiatu

von Treskow.

Biada tym co oczy zamykają na blaski wschodzącego słońca i krzyczą, że noc będzie trwała wiecznie. Wy młodzi nie wiercie tym fałszywym prorokom, ówzwoicie się w miłości, łącząc się w braterskie koła wedle usposobień, przekonań, charakterów, aż najlepszy wśród was ogarną swą miłością cały wśród, wyrażając swe uczucia czynami bohaterskiego poświęcenia, przy zupełnem zapomnieniu o sobie, o własnej wygodzie, o własnym bezpieczeństwie, o własnej karierze. Wtedy wasz cel wielki osiągniecie.

(Win. Lutosławski).

Humor i Satyra.

Różnica.

Paweł: Jaka jest różnica między pracodawcą a rzeką?

Gawel: Rzeka wylewa na wiosnę, a pracodawca może „wylać” swych pracowników w każdej chwili.

Paweł: Jaka jest różnica między urzędnikiem bankowym — a szwagrem?

Gawel: Szwaczka dziurkuje kożusze, a urzędnik bankowy dziurkuje (niszczy) bony.

J o t a n.

Teatr „PARYSKI” ul. Panny Maryi 19.

Tylko 3 przedstawienia Teatru Polskiego
pod kierunkiem i z udziałem byłego dyrektora teatru miejskiego w Wilnie

Bronisława Oranowskiego

W czwartek dnia 16 Listopada

Caryca

Sztuka w 3-ach aktach m. Lenguela i Ludwika Biro.

W środę dnia 15 Listopada

NieuczciwiDramat w 3-eh aktach przez Rovetty
przeł. Jan Kasprowicz.

We wtorek dnia 14 Listopada

MURAWJEWDramat w 1 akcie A. Millera.
Dramat jednej nocy
poemat dramatyczny w 1 akcie
A. Urbańskiego.

Bilety wozemniej nabywać można w Cukierni Jackowskiego.

Teatr „PARYSKI” ul. P. Maryi 19.

Program od środy 8-go do niedzieli 12-go Listopada 1916 roku.

Tylko u nas! Prawdziwa Sensacja!

Jego ostatnia maskaNiezwykła tragedia z życia teatralnego w 5 częściach w inscenizacji Ryszarda Oswała z udziałem znakomitego artysty **Bernarda Aldora** w roli głównej.**JANEK SANITARJUSZEM** (świetna komedia)**WYRÓB KAPELUSZY z BAMBUSU na WYPACH ZUNDZKICH** (Zdjęcie z natury)

Nowości

NA SCENIE:

Nowości

„Teatr i kulisy” czyli Być albo nie być!

Revuetta w 1-ym akcie ze śpiewami i tańcami.

Teatr „ODEON” ul. P. Maryi 27.

Program od piątku 10 do poniedziałku 13 Listopada 1916 r.

Dziś wspaniały program sensacyjny!

Haniebny czynZnakomity dramat sensacyjny w 3-eh aktach, z przygód słynnego detektywa **Joe Wilkusa**.**TANCERZE - RYWALE** (Wesoła historia taneczna w 2-eh aktach.)

NA SCENIE:

Występy Towarzystwa operetkowego pod kierunkiem W. PIOTROWSKIEGO.

Dziś: **„In Flagranti!”** Operetka w 1-ym akcie.oraz
Występy:**Baletu warszawskiego**pani **Z. Grabowskiej**
i p. **P. Kitzmana**i p. **Aleksandra Tarłowskiego** humorysty z własnym aktualnym repertuarem.

Uwaga: Teatr ogrzany.

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. Al. Salzberga. — Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach.

Artystyczne odnawianie i restaurowanie obrazów skutecznia

Specjalna Pracownia, Warszawa, Warecka 3-2.

CHORZYktórzy cierpią na **CHRONICZNY KASZEL**, mogą zupełnie wyleczyć się, o ile używają **FAGOSOL**.Po kilku dniach użycia **FAGOSOLU**, kaszel, zaflegmienie znikają. Lekarze zalecają **FAGOSOL** z dobrym skutkiem przy **BRONCHITIS, SUCHOTACH, KOŁUSZU, oraz ASTMIE**. **FAGOSOL** dostać można w aptekach i składach aptecznych.25-40 procent oszczędności w cukrze przy marynatkach i salsach 1 litr octu **LIMONIN** zawiera tyle kwasu co 25 cytryn. Zostaje strawiony nawet przez najcięższy żołądek. Wyjątkowo wydajny w użyciu. Wytwórny delikatny smak.

Od szeregu lat używany i uznany za najlepszy!

OCT LIMONINChem. Fabr. **KNAB & JEMICKE, BRUNNEN**.

Sprzedać na Częstochowie: Sklep Komitetu, ul. Panny Maryi 19 B. Sklep Komitetu, ul. Senatorska, St. Szczawiecki ul. Panny Maryi Nr. 25. Drożdżak, ul. Panny Maryi Nr. 11. Wolgryn, Stary Bynek.

Zakład Leczniozy
D-ra J. KMITY
Warszawa, Nowowiejska 8.
Choroby gardła, nosa i uszów.**Ofiary.**Dla biednej Staruski 6. Bezi-
miennie Rb. 1 kwit 317.**Kursy Robót Ręcznych**

J. Jarnuszkiewiczowej i

M. Jacobsonówny

w Częstochowie, ul. Szkolna 16 9 m. 5.

Kurs pełny obejmuje: roboty na drutach, szydełkowe, włóczkowe, hafty białe i kolorowe wszelkiego rodzaju, siatka i gipura, krój i szycie dla domowego użytku, cerowanie zwyczajne i deseniowe, roboty sznurkowe, gzykarkstwo, laubzega i wypalanie, rysunki i malarstwo i t. d.

Zapisywać się również można na poszczególne roboty.

Opłata wynosi od 2 do 8 rubli miesięcznie.

791-

Doktor PAWEŁ BRONIAŁOWSKI

w Częstochowie przeprowadził się na ulicę Panny Maryi Nr. 21 obok Teatru Paryskiego.

Choroby skórne i dróg moczowych. Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-7 po poł. Panie od 12-1 po poł.

Potrzebni chłopcy do roznoszenia gazet Wiadomość w Administracji Gońca.**Kalendarze na 1917 r. nadeszły ściennie** (do szdzierania), **książkowe i terminowe** Skład ul. Teatralna 11. A. Otrąbek.**Dzieje Polski** w 5-ciu tomach do sprzedania ul. 7-miu Kamienie 9 Zajętkowska. 881-**Marchew biała** do sprzedania. Cena przystępna Aleksander Strzelecki za klasztorem. 888-**Drzewka owocowe** bardzo ładne z silnymi koronami po 75 kop sztuka sprzedaje ogród pomologiczny D-ra Karola Zawady Szkolna Nr. 21. 0248-**Zakład fotograficzny „Apollo”** ulica Panny Maryi Nr. 22 specjalny oddział portretów artystycznych sepiove auto-typowe w kolorach, kierunek zdjęć techniki nowoczesnej. Zdjęcia wieczorem w każdym prywatnym domu przy świetle sztucznej. Ceny nader przystępne. 0252-**Pianino do wynajęcia.** Wiadomość ulica Zielona Nr. 18. 0258-**Mebli** otomany, stoły, krzesła, szafy, łóżka, bielizniarki, biurka, tanio sprzedaje. Ulica Panny Maryi Nr. 12. 886-**Palto** szimowe marengo na puchu kołnierzy oryginalny fokowy do sprzedania, pralnia ulica Panny Maryi Nr. 25. 872-**Potrzebny stróż.** Wiadomość ulica Teatralna Nr. 22. 887-**Polecam** spody i zelówki drzewne różnej wielkości do obuwia. Wykonanie bardzo praktyczne. Sprzedaż hurtowa i detaliczna. Ceny możliwie niskie ul. Teatralna Nr. 26 K. Kott. 883-**Drzewka pamiątkowe.**Ziomkom obcym godnie uścić rocznicę niepodległości Polski s jednoczesnie zyskać źródło dochodu **radziłbym zaszczepić chociaż jedno drzewko owocowe na pamiątkę.** Do tego celu ogród pomologiczny **Halinów Władysława Zawady** posiada **wspaniałe i wielkie 10-15 letnie egzemplarze drzew już od 5 lat rodzące piękne owoce.** Polecam także do tego celu me słynne **bazy odmian „Polonia”** Wpamiętnienie Halinowa i lipy wielkoliste (z gwarancją przyjęcia drzew.) Ogród **Halinów** Szkolna 20 róg Ciemnej i Piętkiej. 889-